ARREST VAN HET HOF (Tweede kamer)
7 november 2002 *

In de gevoegde zaken C-228/01 en C-289/01,

betreffende verzoeken aan het Hof krachtens artikel 234 EG van de Cour d'appel de Pau (C-228/01) en van het Tribunal de grande instance de Dax (C-289/01) (Frankrijk), in de aldaar dienende strafzaken tegen

Jacques Bourrasse (C-228/01)

en

Jean-Marie Perchicot (C-289/01),

in tegenwoordigheid van:

Union régionale syndicale des petits et moyens transporteurs du Sud-Ouest (Unostra Aquitaine) (C-228/01),

Fédération générale des transports et de l'équipement CFDT (FGTE-CFDT) (C-289/01)

en

Inspection du travail des transports (C-228/01 en C-289/01),

* Procestaal: Frans.

om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van artikel 2 van richtlijn 84/647/EEG van de Raad van 19 december 1984 betreffende het gebruik van gehuurde voertuigen zonder bestuurder voor het vervoer van goederen over de weg (PB L 335, blz. 72), zoals gewijzigd bij richtlijn 90/398/EEG van de Raad van 24 juli 1990 (PB L 202, blz. 46),

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede kamer),

samengesteld als volgt: C. Gulmann, waarnemend voor de president van de Tweede kamer, V. Skouris en N. Colneric (rapporteur), rechters,

advocaat-generaal: A. Tizzano,

griffier: H. von Holstein, adjunct-griffier,

gelet op de schriftelijke opmerkingen ingediend door:

— Union régionale syndicale des petits et moyens transporteurs du Sud-Ouest (Unostra Aquitaine), vertegenwoordigd door P. Hontas, avocat (C-228/01),

— Inspection du travail des transports, vertegenwoordigd door Y. Davidoff, inspecteur du travail (C-228/01 en C-289/01),

— de Franse regering, vertegenwoordigd door G. de Bergues en S. Pailler als gemachtigden (C-228/01 en C-289/01),

— de Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door M. Wolfcarius als gemachtigde (C-228/01 en C-289/01),

gezien het rapport ter terechtzitting,

gehoord de mondelinge opmerkingen van J. Bourrasse, vertegenwoordigd door G. Duvignac, avocat; de Union régionale syndicale des petits et moyens transporteurs du Sud-Ouest (Unostra Aquitaine), vertegenwoordigd door P. Hontas; de Franse regering, vertegenwoordigd door S. Pailler, en de Commissie, vertegenwoordigd door W. Wils als gemachtigde, ter terechtzitting van 29 mei 2002,

gehoord de conclusie van de advocaat-generaal ter terechtzitting van 4 juli 2002,

het navolgende

Arrest

1 Bij arrest van 15 mei 2001 en bij vonnis van 2 juli 2001, ingekomen bij het Hof op respectievelijk 11 juni en 20 juli 2001, hebben de Cour d'appel de Pau (C-228/01) en het Tribunal de grande instance de Dax (C-289/01) krachtens artikel 234 EG twee prejudiciële vragen respectievelijk een prejudiciële vraag gesteld over de uitlegging van artikel 2 van richtlijn 84/647/EEG van de Raad van 19 december 1984 betreffende het gebruik van gehuurde voertuigen zonder bestuurder voor het vervoer van goederen over de weg (PB L 335, blz. 72), zoals gewijzigd bij richtlijn 90/398/EEG van de Raad van 24 juli 1990 (PB L 202, blz. 46; hierna: „richtlijn 84/647").

2 Deze vragen zijn gerezen in strafzaken tegen respectievelijk J. Bourrasse, directeur-generaal van de onderneming Transports Bourrasse SA (hierna:

„onderneming Bourrasse"), gevestigd te Soorts-Hossegor (Frankrijk), en J.-M. Perchicot, zaakvoerder van de onderneming Transports Perchicot (hierna: „onderneming Perchicot Frankrijk"), gevestigd te Saint-Martin-de-Seignanx (Frankrijk), die terechtstaan wegens illegale arbeid door verhulling van arbeidsbetrekkingen.

3 Bij beschikking van 23 januari 2002 heeft de president van het Hof krachtens artikel 43 van het Reglement voor de procesvoering de twee zaken gevoegd voor de mondelinge behandeling en het arrest.

Toepasselijke bepalingen

Gemeenschapsrecht

4 De artikelen 1, 2 en 3 van richtlijn 84/647 luiden:

„Artikel 1

Voor de toepassing van deze richtlijn wordt verstaan onder:

— ‚voertuig': een motorvoertuig, aanhangwagen, oplegger of samenstel van voertuigen, uitsluitend bestemd voor het goederenvervoer;

— ‚gehuurd voertuig': elk voertuig dat, ingevolge de overeenkomst met het bedrijf dat het voertuig beschikbaar stelt, tegen vergoeding en voor een bepaalde tijd ter beschikking is gesteld van een onderneming die voor rekening van derden of voor eigen rekening goederenvervoer over de weg verricht.

Artikel 2

Elke lidstaat staat op zijn grondgebied, voor het vervoer tussen lidstaten, het gebruik toe van voertuigen die zijn gehuurd door op het grondgebied van een andere lidstaat gevestigde ondernemingen, op voorwaarde dat:

1) het voertuig overeenkomstig de wetgeving in laatstgenoemde lidstaat is ingeschreven of in het verkeer gebracht;

2) de overeenkomst alleen betrekking heeft op de terbeschikkingstelling van een voertuig zonder bestuurder en niet vergezeld gaat van een arbeidsovereenkomst, gesloten met hetzelfde bedrijf inzake een bestuurder of een bijrijder;

3) het gehuurde voertuig voor de duur van de huurovereenkomst uitsluitend ter beschikking staat van de onderneming die het voertuig gebruikt;

4) het gehuurde voertuig wordt bestuurd door personeel van de onderneming die het voertuig gebruikt;

5) aan de hand van onderstaande bewijsstukken, die in het voertuig aanwezig moeten zijn, wordt aangetoond dat aan bovengenoemde voorwaarden is voldaan:

a) de huurovereenkomst, of een voor eensluidend gewaarmerkt uittreksel daaruit, met onder meer de naam van de verhuurder, de naam van de huurder, de datum en de duur van de overeenkomst, alsmede de identificatie van het voertuig;

b) indien de huurder niet zelf de bestuurder is, de arbeidsovereenkomst van de bestuurder, of een voor eensluidend gewaarmerkt uittreksel daaruit, met onder meer de naam van de werkgever, de naam van de werknemer, de datum en de duur van de arbeidsovereenkomst, dan wel een recent loonstrookje.

In voorkomend geval mogen de onder a en b genoemde bewijsstukken worden vervangen door een gelijkwaardig document, dat door de bevoegde autoriteiten van de lidstaat wordt afgegeven.

Artikel 3

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat hun ondernemingen, voor het goederenvervoer over de weg, gehuurde voertuigen die overeenkomstig de wetgeving in hun land zijn ingeschreven of in het verkeer gebracht, onder dezelfde voorwaarden kunnen gebruiken als voertuigen die hun eigendom zijn, mits deze ondernemingen voldoen aan de in artikel 2 gestelde voorwaarden.

2. De lidstaten kunnen het vervoer voor eigen rekening dat wordt verricht door voertuigen met een toegestaan totaalgewicht van meer dan 6 ton van de bepalingen van lid 1 uitsluiten."

5 Artikel 4 van richtlijn 84/647 bepaalt:

„Deze richtlijn laat onverlet de voorschriften van een lidstaat die voor het gebruik van gehuurde voertuigen minder beperkende voorwaarden behelzen dan de in artikel 2 en 3 genoemde."

6 Artikel 5, eerste streepje, van richtlijn 84/647 luidt:

„Onverminderd het bepaalde in de artikelen 2 en 3 doet deze richtlijn geen afbreuk aan de toepassing van de regels inzake

— de marktordening voor het goederenvervoer over de weg voor rekening van derden en voor eigen rekening, met name de regels inzake de toegang tot de markt en de contingentering van de vervoerscapaciteit."

7 Artikel 1, lid 1, van verordening (EEG) nr. 881/92 van de Raad van 26 maart 1992 betreffende de toegang tot de markt van het goederenvervoer over de weg in de Gemeenschap van of naar het grondgebied van een lidstaat of over het grondgebied van een of meer lidstaten (PB L 95, blz. 1), bepaalt dat deze

verordening van toepassing is op het internationale beroepsgoederenvervoer over de weg voor trajecten op het grondgebied van de Gemeenschap. Krachtens artikel 3, lid 1, van dezelfde verordening wordt het internationale vervoer uitgevoerd onder dekking van een communautaire vergunning.

8 Artikel 5 van verordening nr. 881/92 luidt als volgt:

„1. De in artikel 3 bedoelde communautaire vergunning wordt afgegeven door de bevoegde instanties van de lidstaat van vestiging.

2. De lidstaten verstrekken de houder het origineel van de communautaire vergunning, dat door de vervoersonderneming wordt bewaard, alsmede het aantal gewaarmerkte kopieën dat overeenkomt met het aantal voertuigen dat de houder van de communautaire vergunning in volle eigendom of anderszins, met name krachtens [...] een huurovereenkomst [...] tot zijn beschikking heeft.

3. [...]

4. De communautaire vergunning is op naam van de vervoerder gesteld. Zij mag door deze niet aan derden worden overgedragen. Een gewaarmerkte kopie van de communautaire vergunning moet zich aan boord van het voertuig bevinden en op verzoek van de met de controle belaste beambten worden getoond."

9 Artikel 1, lid 1, van verordening (EEG) nr. 3118/93 van de Raad van 25 oktober 1993 tot vaststelling van de voorwaarden waaronder vervoersondernemers worden toegelaten tot het binnenlands goederenvervoer over de weg in een lidstaat waar zij niet gevestigd zijn (PB L 279, blz. 1), bepaalt:

„Alle ondernemers in het beroepsgoederenvervoer over de weg die houder zijn van de communautaire vergunning als bedoeld in verordening (EEG) nr. 881/92, worden onder de in deze verordening vastgestelde voorwaarden toegelaten tot het tijdelijk verrichten van binnenlands beroepsgoederenvervoer over de weg in een andere lidstaat, hierna te noemen ‚cabotagevervoer', respectievelijk ‚lidstaat van ontvangst', zonder aldaar een zetel of andere vestiging te hebben."

10 Artikel 3, leden 1 en 3, eerste alinea, van dezelfde verordening bepaalt:

„1. Met de [...] cabotagevergunningen kan de houder het cabotagevervoer verrichten.

[...]

3. De cabotagevergunning is op naam van de vervoersondernemer gesteld. Zij kan door hem niet aan een derde worden overgedragen. Een cabotagevergunning mag slechts voor één voertuig tegelijk worden gebruikt."

11 Artikel 14 van verordening (EEG) nr. 3821/85 van de Raad van 20 december 1985 betreffende het controleapparaat in het wegvervoer (PB L 370, blz. 8), bepaalt:

„1. De werkgever verstrekt de bestuurders voldoende registratiebladen, rekening houdend met het persoonlijke karakter van deze bladen, de duur van de dienst en de eis om eventueel beschadigde of door een met de controle belaste ambtenaar in beslag genomen bladen te vervangen. De werkgever verstrekt de bestuurders slechts bladen van een goedgekeurd model, die geschikt zijn voor gebruik in het in het voertuig geïnstalleerde apparaat.

2. De onderneming moet de registratiebladen na het gebruik ten minste één jaar geordend bewaren; de onderneming verstrekt de betrokken bestuurders op verzoek een kopie van de registratiebladen. De registratiebladen moeten op verzoek van de met de controle belaste ambtenaren worden overgelegd of overhandigd."

12 Artikel 14, lid 1, van verordening nr. 3821/85 is ten behoeve van een aantal verduidelijkingen gewijzigd bij verordening (EG) nr. 2135/98 van de Raad van 24 september 1998 (PB L 274, blz. 1), maar de inhoud ervan is in wezen gelijk gebleven.

Nationaal recht

13 Het besluit van de Franse ministre de l'Équipement, du Logement, des Transports et de la Mer (minister van Infrastructuur, Huisvesting, Verkeer en Zeezaken) van

29 juni 1990 betreffende het gebruik door op het grondgebied van een lidstaat van de Europese Economische Gemeenschap gevestigde ondernemingen van zonder bestuurder gehuurde voertuigen voor goederenvervoer over de weg (JORF van 19 juli 1990, blz. 8563), dat richtlijn 84/647 betreft, bepaalt in artikel 1:

„Op het grondgebied van een lidstaat van de Gemeenschap gevestigde ondernemingen die goederenvervoer over de weg uit, naar of door Frans grondgebied verrichten, kunnen voor dit vervoer gebruik maken van voertuigen die bij een onderneming voor verhuur van voertuigen voor wegvervoer zijn gehuurd, onder de volgende voorwaarden:

— het gehuurde voertuig is overeenkomstig de in deze lidstaat geldende wettelijke regeling ingeschreven of in het verkeer gebracht;

— [...]

— het voertuig wordt door de huurder of door personeel van deze laatste bestuurd."

De hoofdzaken en de prejudiciële vragen

Zaak C-228/01

14 De onderneming Bourrasse is een in Frankrijk gevestigde wegvervoersonderneming, waarvan Bourrasse directeur-generaal is. De onderneming is houder van

een door de Direction régionale de l'équipement d'Aquitaine (gewestelijke directie voor infrastructuur van Aquitaine) afgegeven communautaire vergunning. Alle voertuigen in haar bezit die in Frankrijk zijn ingeschreven, beschikken over een gewaarmerkte kopie van deze vergunning.

15 Op 23 april 1993 verkreeg de onderneming Bourrasse de in Portugal gevestigde wegvervoersonderneming Ver Coelho (hierna: „onderneming Ver Coelho"), waarvan Bourrasse de zaakvoerder werd. De twee ondernemingen zijn onderscheiden rechtspersonen.

16 Bij een controle door de Inspection du travail des transports (arbeidsinspectie voor het vervoer; hierna: „arbeidsinspectie") in de onderneming Bourrasse op 24 juni 1996 werd vastgesteld dat dertien werknemers met Portugees klinkende namen, die op 1 januari 1992 door de onderneming Bourrasse in dienst waren genomen, naar de onderneming Ver Coelho waren overgebracht, een aantal aan het einde van het jaar 1994, anderen eind 1995.

17 Eveneens werd vastgesteld dat de onderneming Bourrasse vrachtwagens zonder bestuurder aan de onderneming Ver Coelho verhuurde. Laatstgenoemde gebruikte voor haar internationaal vervoer naar Frankrijk Portugese vergunningen voor internationaal vervoer, die waren afgegeven op naam van de verhuurder. De registratiebladen van de tachometers voor de aan de onderneming Ver Coelho verhuurde voertuigen werden door de onderneming Bourrasse beheerd. Twee Portugese werknemers van de onderneming Ver Coelho verklaarden tijdens het verhoor door de Franse gendarmerie dat zij uitsluitend voertuigen van Bourrasse bestuurden en een van hen voegde daaraan toe dat hij rechtstreeks met Bourrasse had gehandeld.

18 Op basis van deze gegevens concludeerde de arbeidsinspectie, dat de werknemers van de onderneming Ver Coelho in werkelijkheid in dienst waren bij de onderneming Bourrasse, en legde zij Bourrasse illegale arbeid door verhulling van arbeidsbetrekkingen ten laste.

19 In de strafzaak voor het Tribunal de grande instance de Dax betwistte Bourrasse de beschuldiging, stellende dat de chauffeurs van Portugese nationaliteit een door de onderneming Ver Coelho opgestelde arbeidsovereenkomst bezaten en dat de onderneming Bourrasse krachtens richtlijn 84/647 vrachtwagens kan verhuren aan de onderneming Ver Coelho, op voorwaarde dat deze in de lidstaat waar zij worden gehuurd, zijn ingeschreven, en door de huurder of diens personeel worden bestuurd.

20 Bij vonnis van 6 december 1999 van het Tribunal de grande instance werd Bourrasse schuldig bevonden.

21 Bourrasse en de procureur de la République stelden tegen dit vonnis hoger beroep in bij de Cour d'appel de Pau.

22 In deze omstandigheden heeft de Cour d'appel de Pau besloten de behandeling van de zaak te schorsen en het Hof te verzoeken om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

„1) Kan terbeschikkingstelling van een voertuig zonder bestuurder zoals bedoeld in artikel 2 van richtlijn 84/647/EEG aldus worden uitgelegd, dat het de verhuurder, een wegvervoersonderneming naar Frans recht, is toegestaan:

— de op nationaal grondgebied vereiste vervoervergunningen te verkrijgen voor rekening van de huurder, een wegvervoersonderneming naar Portugees recht;

— voor rekening van de huurder, een wegvervoersonderneming naar Portugees recht, de tachoschijven van de chauffeurs in dienst van deze onderneming te beheren?

2) Moesten de gehuurde voertuigen in Portugal zijn ingeschreven?"

Zaak C-289/01

23 Perchicot is zaakvoerder van de in Frankrijk gevestigde onderneming Perchicot Frankrijk, die vervoer tussen Frankrijk en Spanje verricht. De onderneming bezit in Frankrijk ingeschreven voertuigen, die alle beschikken over een gewaarmerkte kopie van de door de gewestelijke directie voor infrastructuur van Aquitaine aan deze onderneming afgegeven communautaire vergunning.

24 In 1999 richtte Perchicot een vervoersonderneming naar Spaans recht op, waarvan hij eveneens zaakvoerder is (hierna: „onderneming Perchicot Spanje") en die de arbeidsovereenkomsten van dertien van de toenmalige werknemers van de onderneming Perchicot Frankrijk overnam. Vanaf 1 december 1999 werden nieuwe werknemers stelselmatig in dienst genomen door de onderneming Perchicot Spanje. De vrachtwagens van de onderneming Perchicot Frankrijk werden zonder bestuurder aan de onderneming Perchicot Spanje verhuurd, maar bleven ingeschreven in Frankrijk.

25 Bij controles die de arbeidsinspectie in het begin van het jaar 2000 verrichtte, werd vastgesteld dat het beheer van de tachoschijven van de verhuurde vrachtwagens, de aanvragen van de vervoervergunningen voor deze voertuigen

en het beheer van de overgebrachte werknemers nog steeds door de verhuurder, de onderneming Perchicot Frankrijk, werden verricht. Hieruit concludeerde de arbeidsinspectie dat de verplaatsing fictief was en de onderneming nog steeds in Frankrijk werd beheerd, geleid en geëxploiteerd. De juridische context waarin deze activiteit werd verricht, was volgens de arbeidsinspectie in strijd met de Franse regeling, volgens welke de verhuur van voertuigen tussen lidstaten van de Europese Unie niet is toegestaan en enkel de doorvoer van tussen twee ondernemingen van eenzelfde lidstaat verhuurde voertuigen geoorloofd is. De arbeidsinspectie legde Perchicot dan ook illegale arbeid door verhulling van arbeidsbetrekkingen en twaalf overtredingen ten laste.

26 In de strafzaak tegen Perchicot vraagt het Tribunal de grande instance de Dax zich af of de Franse regeling verenigbaar is met richtlijn 84/647, op basis waarvan vrachtwagens ter beschikking kunnen worden gesteld tussen bedrijven. Het heeft dan ook besloten de behandeling van de zaak te schorsen en het Hof te verzoeken om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

„Kan terbeschikkingstelling van een voertuig zonder bestuurder zoals bedoeld in artikel 2 van richtlijn 84/647/EEG aldus worden uitgelegd, dat het de verhuurder, een wegvervoersonderneming naar Frans recht, is toegestaan:

— de op nationaal grondgebied vereiste vervoervergunningen te verkrijgen voor rekening van de huurder, een wegvervoersonderneming naar Frans recht;

— voor rekening van de huurder, een wegvervoersonderneming naar Spaans recht, de tachoschijven van de chauffeurs in dienst van deze onderneming te beheren?"

27 Gelet op de feiten in de hoofdzaak dient de vraag aldus te worden begrepen dat zij wat het eerste streepje betreft, betrekking heeft op een huurder die een wegvervoersonderneming naar Spaans recht is.

De prejudiciële vragen

De eerste vraag in zaak C-228/01 en de in zaak C-289/01 gestelde vraag

28 Met deze vragen wensen de verwijzende rechters in wezen te vernemen of het krachtens artikel 2 van richtlijn 84/647 een in een lidstaat gevestigde wegvervoersonderneming, die voertuigen zonder bestuurder verhuurt aan een in een andere lidstaat gevestigde wegvervoersonderneming, is toegestaan de op het grondgebied van de eerste staat vereiste vervoervergunningen voor rekening van de huurder te verkrijgen en de tachoschijven van de bestuurders in dienst van de huurder voor rekening van deze laatste te beheren.

29 Om te beginnen zij vastgesteld dat artikel 2 van richtlijn 84/647 de voorwaarden preciseert waaronder elke lidstaat op zijn grondgebied, voor het vervoer tussen lidstaten, het gebruik moet toestaan van voertuigen die door op het grondgebied van een andere lidstaat gevestigde ondernemingen zijn gehuurd.

30 Krachtens artikel 5, eerste streepje, van richtlijn 84/647 doet deze richtlijn, onverminderd met name het bepaalde in artikel 2 ervan, geen afbreuk aan de regels inzake de toegang tot de markt van het internationaal vervoer en daarmee evenmin aan die inzake het gebruik van vervoervergunningen voor rekening van een ander.

31 De tachoschijven van de bestuurders worden in artikel 2 van richtlijn 84/647 niet vermeld.

32 Derhalve moet worden vastgesteld, dat artikel 2 van richtlijn 84/647 het gebruik van de vervoervergunningen en van de tachoschijven niet regelt.

33 Om de rechterlijke instantie die een prejudiciële vraag heeft voorgelegd een bruikbaar antwoord te geven, kan het Hof evenwel bepalingen van het gemeenschapsrecht in aanmerking nemen waarvan de nationale rechter in de formulering van zijn vraag geen melding heeft gemaakt (zie met name arresten van 20 maart 1986, Tissier, 35/85, Jurispr. blz. 1207, punt 9; 27 maart 1990, Bagli Pennacchiotti, C-315/88, Jurispr. blz. I-1323, punt 10, en 18 november 1999, Teckal, C-107/98, Jurispr. blz. I-8121, punt 39).

34 Wat de vervoervergunningen betreft, zij eraan herinnerd dat volgens artikel 1, lid 1, juncto artikel 3, lid 1, van verordening nr. 881/92 een communautaire vergunning vereist is om op het grondgebied van de Gemeenschap internationaal goederenvervoer over de weg voor rekening van een ander te verrichten en dat die vergunning volgens artikel 5, leden 1 en 2, van deze verordening wordt afgegeven door de autoriteiten van de lidstaat van vestiging van de vervoersonderneming, die de vergunninghouder het origineel van de vergunning verstrekken alsmede het aantal gewaarmerkte kopieën dat overeenstemt met het aantal voertuigen waarover de houder beschikt, daaronder begrepen de voertuigen die hij krachtens een huurovereenkomst bezit. Bijgevolg dient niet de verhuurder, maar de huurder zich bij de autoriteiten van de lidstaat van vestiging te voorzien van de communautaire vergunning voor de gehuurde voertuigen.

35 Bovendien is de communautaire vergunning krachtens artikel 5, lid 4, van verordening nr. 881/92 op naam van de vervoerder gesteld en mag zij door deze niet aan derden worden overgedragen. Hieruit volgt dat indien voertuigen die aanvankelijk door een wegvervoerder met een communautaire vergunning werden gebruikt, vervolgens aan een andere wegvervoerder worden verhuurd, de verhuurder zijn eigen communautaire vergunning niet mag doen gebruiken

door de huurder.

36 Aangaande het beheer van de tachoschijven zij eraan herinnerd, dat krachtens artikel 14, leden 1 en 2, van verordening nr. 3821/85, zowel in de oorspronkelijke versie als in die welke uit verordening nr. 2135/98 voortvloeit, de werkgever de schijven aan de bestuurders verstrekt, deze naar gelang van de behoeften vervangt en vervolgens gedurende ten minste een jaar bewaart.

37 Hieruit volgt dat een in een lidstaat gevestigde vervoersonderneming die voertuigen zonder bestuurder voor goederenvervoer over de weg verhuurt aan een in een andere lidstaat gevestigde onderneming, niet de tachoschijven van de verhuurde voertuigen kan blijven beheren.

38 Derhalve dient op de eerste vraag in zaak C-228/01 en op de in zaak C-289/01 gestelde vraag te worden geantwoord, dat het ingevolge de artikelen 3 en 5 van verordening nr. 881/92 en artikel 14 van verordening nr. 3821/85, zowel in haar oorspronkelijke versie als in die welke voortvloeit uit verordening nr. 2135/98, een in een lidstaat gevestigde wegvervoersonderneming die voertuigen zonder bestuurder verhuurt aan een in een andere lidstaat gevestigde wegvervoersonderneming, niet is toegestaan haar eigen communautaire vergunning te laten gebruiken door de huurder of de tachoschijven van de verhuurde voertuigen te blijven beheren.

De tweede vraag in zaak C-228/01

39 Met de tweede vraag in zaak C-228/01 wenst de verwijzende rechter te vernemen of voertuigen zonder bestuurder die in het buitenland worden gehuurd, in de lidstaat van de huurder moeten zijn ingeschreven.

40 Dienaangaande zij eraan herinnerd dat volgens artikel 2, punt 1, van richtlijn 84/647 elke lidstaat op zijn grondgebied het gebruik moet toestaan van voertuigen die zijn gehuurd door op het grondgebied van een andere lidstaat gevestigde ondernemingen, onder meer op voorwaarde dat de voertuigen zijn ingeschreven of in het verkeer gebracht overeenkomstig de wetgeving van de lidstaat waarin de hurende vervoerder is gevestigd.

41 Volgens artikel 4, lid 1, van deze richtlijn kan een lidstaat evenwel minder beperkende voorwaarden vaststellen voor het gebruik van de gehuurde voertuigen. Dit blijkt in de hoofdzaak niet het geval te zijn.

42 Bijgevolg dient op de tweede vraag in zaak C-228/01 te worden geantwoord, dat artikel 2, punt 1, van richtlijn 84/647 aldus moet worden uitgelegd dat, onder voorbehoud van de eventuele toepassing van artikel 4 van deze richtlijn, gehuurde voertuigen zonder bestuurder moeten zijn ingeschreven in de lidstaat waar de hurende wegvervoersonderneming is gevestigd.

Kosten

43 De kosten door de Franse regering en de Commissie wegens indiening van hun opmerkingen bij het Hof gemaakt, kunnen niet voor vergoeding in aanmerking komen. Ten aanzien van de partijen in de hoofdzaken is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instanties over de kosten hebben te beslissen.

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede kamer),

uitspraak doende op de door de Cour d'appel de Pau bij arrest van 15 mei 2001 en het Tribunal de grande instance de Dax bij vonnis van 2 juli 2001 gestelde vragen, verklaart voor recht:

1) **Ingevolge de artikelen 3 en 5 van verordening (EEG) nr. 881/92 van de Raad van 26 maart 1992 betreffende de toegang tot de markt van het goederenvervoer over de weg in de Gemeenschap van of naar het grondgebied van een lidstaat of over het grondgebied van een of meer lidstaten, en artikel 14 van verordening (EEG) nr. 3821/85 van de Raad van 20 december 1985 betreffende het controleapparaat in het wegvervoer, zowel in de oorspron-**

kelijke versie als in die welke voortvloeit uit verordening (EG) nr. 2135/98 van de Raad van 24 september 1998, is het een in een lidstaat gevestigde wegvervoersonderneming die voertuigen zonder bestuurder verhuurt aan een in een andere lidstaat gevestigde wegvervoersonderneming, niet toegestaan haar eigen communautaire vergunning te laten gebruiken door de huurder of de tachoschijven van de verhuurde voertuigen te blijven beheren.

2) Artikel 2, punt 1, van richtlijn 84/647/EEG van de Raad van 19 december 1984 betreffende het gebruik van gehuurde voertuigen zonder bestuurder voor het vervoer van goederen over de weg, zoals gewijzigd bij richtlijn 90/398/EEG van de Raad van 24 juli 1990, moet aldus worden uitgelegd dat, onder voorbehoud van de eventuele toepassing van artikel 4 van deze richtlijn, gehuurde voertuigen zonder bestuurder moeten zijn ingeschreven in de lidstaat waar de hurende wegvervoersonderneming is gevestigd.

Gulmann Skouris Colneric

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 7 november 2002.

De griffier

R. Grass

De president van de Tweede kamer

R. Schintgen